

440.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 23 marca 1932 r.

o wymianie uszkodzonych i zatrzymywaniu fałszywych znaków pieniężnych.

Na podstawie art. 12 i 23 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. w sprawie zmiany ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 855) zarządzam co następuje:

§ 1. Bilety bankowe podarte, sklejące, zabrudzone lub w inny sposób uszkodzone w stopniu uniemożliwiającym rozróżnienie szczegółów rysunku, monety złote, które utraciły więcej niż 5/1000 swej najniższej ustawowo dopuszczalnej wagi, oraz wszelkie monety z całkowicie startym wizerunkiem (rysunkiem), lub uszkodzone nie mają charakteru prawnego środka płatniczego.

§ 2. Uszkodzone wskutek normalnego zużycia bilety bankowe, o ile nie wykazują braku znaku wodnego oraz więcej niż:

- a) 1/3 części powierzchni biletu,
- b) trzech cyfr numeru i jednego podpisu lub części oznaczenia serji i jednego podpisu

są wymieniane bez żadnych ograniczeń i potrąceń przez oddziały Banku Polskiego oraz kasy urzędów skarbowych i pocztowych jak również przyjmowane przy wszelkich wpłatach przez oddziały Banku Polskiego oraz wszystkie kasy państwowe,

Bilety sklejące mogą być wymieniane względnie przyjmowane przy wpłatach tylko w tych wypadkach, o ile składają się z części stanowiących pierwotną całość i odpowiadają pozatem warunkom, ustalonym w ustępie poprzednim niniejszego paragrafu.

§ 3. Bilety bankowe, nie odpowiadające warunkom wyszczególnionym w paragrafie poprzednim, będą wymieniane jedynie za każdorazową zgodą Dyrekcji Banku Polskiego, o ile zwracający się o wymianę usprawiedliwi dostatecznie, że uszkodzenie nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych.

Przy wymianie tego rodzaju biletów Bankowi Polskiemu przysługuje prawo potrącenia kosztów porta, korespondencji i kosztów druku biletu.

§ 4. Wszelkie monety z wyjątkiem zastrzeżonym w paragrafie następnym, których wizerunek (rysunek) został wskutek normalnego zużycia częściowo starty oraz monety z brakami menniczymi, lub uszkodzone przypadkowo są wymieniane bez żadnych ograniczeń i potrąceń przez oddziały Banku Polskiego oraz kasy urzędów skarbowych i pocztowych, jak również przyjmowane przy wszelkich wpłatach przez oddziały Banku Polskiego oraz wszystkie kasy państwowe.

§ 5. Monety złote, które utraciły wskutek normalnego zużycia więcej niż 5/1000 części swej ustawowo dopuszczalnej najniższej wagi, wymieniane nie podlegają, mogą być natomiast na żądanie okazicieli nabywane na wagę przez Bank Polski i Mennicę Państwową po cenie zł 5,33 za gram pozostałej w nich wagi.

§ 6. Monety z całkowicie obustronnie startym wizerunkiem (rysunkiem) oraz monety umyślnie uszkodzone wymieniane nie podlegają.

W razie przedstawienia przy wpłacie do kas Banku Polskiego lub do kas państwowych monety z całkowicie obustronnie startym wizerunkiem (rysunkiem) lub umyślnie uszkodzonej, monetę taką rzeczony kasy mają obowiązek skasować i zwrócić ją okazicielowi.

§ 7. W razie zgłoszenia w jakiegokolwiek kasie państwowej, samorządowej lub w instytucji kredytowej względnie w przedsiębiorstwie bankowym znaku pieniężnego sfalszowanego, podrobionego lub budzącego wątpliwości co do jego autentyczności, znak taki winien być przez rzeczony kasę lub instytucję zatrzymany. Urząd lub instytucja zatrzymująca znak pieniężny winna wypełnić kwestjonariusz z 4 odpisami, zawierający:

- a) nazwę i siedzibę urzędu lub instytucji kwestjonującej, liczbę porządkową kwestjonariusza i datę;
- b) imię, nazwisko okaziciela i dokładny adres jego zamieszkania;
- c) opis zatrzymanego znaku pieniężnego (wartość nominalna, data emisji, serja i numer);
- d) oświadczenie okaziciela co do źródła, z którego znak ten otrzymał;
- e) podpis zatrzymującego znak pieniężny oraz podpis lub odcisk palca okaziciela.

Oryginał kwestjonariusza z 1 odpisem i z zatrzymanym znakiem pieniężnym winien być niezwłocznie przesłany:

- 1) do Banku Polskiego (Oddział ekspertyz), o ile zatrzymany został bilet bankowy,
- 2) do Mennicy Państwowej, o ile zatrzymana została moneta.

Drugi odpis kwestjonariusza winien być równocześnie przesłany właściwej jednostce Policji Państwowej (Komendant posterunku, Komendant powiatowy, Komendant miasta wydzielonego).

Trzeci odpis kwestjonariusza pozostaje w instytucji, do której falsyfikat zgłoszono, czwarty odpis otrzymuje okaziciel, jako pokwitowanie.

§ 8. Jeżeli na okaziciela pada wyraźne podejrzenie fałszowania względnie rozmyślnego puszczania w obieg falsyfikatów, należy wezwać policję, która postępuje w myśl właściwych przepisów.

§ 9. Bank Polski względnie Mennica Państwowa dokonywują niezwłocznie ekspertyzy zatrzymanego znaku pieniężnego przyczem w razie stwierdzenia:

- a) autentyczności — przesyłają zatrzymany znak pieniężny wraz z orzeczeniem i kwestjonariuszem do instytucji kwestjonującej, która ze swej strony zwraca go niezwłocznie osobie, u której znak ten został zatrzymany, oraz zawiadamia organa Policji Państwowej (§ 7);
- b) fałszerstwa lub podrobienia — przesyłają oryginał kwestjonariusza z orzeczeniem i skasowanym falsyfikatem do Głównej Komendy Policji Państwowej (Centrala służby śledczej), zatrzymując dla siebie odpis kwestjonariusza.

§ 10. W razie stwierdzenia w obiegu nowego typu falsyfikatu biletu bankowego, Bank Polski ogłasza komunikat prasowy z opisem charakterystycznych cech falsyfikatu.

O pojawieniu się nowego typu falsyfikatu monety — komunikat ogłasza Mennica Państwowa.

Treść komunikatu, ogłoszonego w prasie, winna być równocześnie podana przez Bank Polski względnie Mennicę Państwową do wiadomości wszystkich Władz Centralnych, celem odpowiedniego poinformowania podległych im organów.

§ 11. Instytucjami właściwymi do wydawania opinii co do prawdziwości znaków pieniężnych są:

- a) dla biletów bankowych — Bank Polski (Oddział ekspertyz),
- b) dla monet — Mennica Państwowa.

§ 12. Dowody rzeczowe po umorzeniu lub prawomocnym ukończeniu spraw o podrabianie lub fałszowanie biletów bankowych i monet przechowywane są:

- a) ze spraw o podrabianie lub fałszowanie biletów bankowych — w Banku Polskim (Oddział ekspertyz),
- b) ze spraw o podrabianie lub fałszowanie monet — w Mennicy Państwowej,

co najmniej przez 1 rok, poczem ulegają komisyjnemu zniszczeniu przy udziale delegata Głównej Komendy Policji Państwowej (Centrala służby śledczej) z wyjątkiem tych, które jako charakterystyczne odmiiany winny być zachowane.

§ 13. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *Jan Piłsudski*